

**QARAQALPAQ TILI FANIDAN MALAKA TOIFASI SINOVLARI
TOPSHIRIQLARINING MAVZULARI VA QO‘LLANILGAN
ADABIYOTLAR RO‘YXATI**

| Taraw kodı | Bahalanatuğın mazmun elementiniń kodı | Test sınağında bahalanatuğın mazmun elementi |
|----------------------|--|---|
| Fonetika | | |
| 1 | 1.1 | Til sesleri |
| | 1.2 | Fonetikalıq qubılıslar |
| | 1.3 | Singarmonizm |
| Imla | | |
| 2 | 2.1 | Sózlerdiń jazılıwı hám aytılwı |
| | 2.2 | Qospa sózlerdiń imlası |
| Leksikologiya | | |
| 3 | 3.1 | Sózlerdiń mánileri |
| | 3.2 | Frazeologiya |
| Sóz jasalw | | |
| 4 | 4.1 | Sózdiń qurılısı. Túbir hám qosımtalar |
| Grammatika | | |
| 5 | 5.1 | Mánili sóz shaqapları |
| | 5.2 | Kómekshi sóz shaqapları |
| | 5.3 | Modal sózler, tańlaq hám eliklewish sózler |
| | 5.4 | Sintaksislik baylanıs hám sóz dizbegi |
| | 5.5 | Gáp ađzaları |
| | 5.6 | Qaratpa ađza, kiris ađza hám kiris gáp |
| | 5.7 | Bir bas ağzalı gáppler, tolıq hám tolıq emes gáppler, sóz gáppler, ayırım-langan ağzalı gáppler |
| | 5.8 | Jay hám qospa gáppler |
| Punktuaciya | | |
| 6 | 6.1 | Gáptiń sońına qoyılatuđın irkilis belgileri |
| | 6.2 | Gáp ishinde qollanılatuğın irkilis belgileri |
| Stilistika | | |
| 7 | 7.1 | Sózdiń baylıđı |
| | 7.2 | Leksikalıq stilistika |
| Ádebiyat | | |
| 8 | 8.1 | Folklor |
| | 8.2 | Erte dáwirdegi ádebiyat |
| | 8.3 | Qaraqalpaq ádebiyatınıń sađaları |
| | 8.4 | Klassikalıq ádebiyat. XIX ásirdeń aqırı XX ásir basındağı ádebiyat. |
| | 8.5 | XX ásirdegi hám gárezsizlik dáwirindegi qaraqalpaq ádebiyatı |
| | 8.6 | Tuwısqan xalıqlar hám jáhán ádebiyatı |
| | 8.7 | Ádebiyat teoriyasınan mağlıwmatlar |

| Taraw kodı | Bahalanatuğın kónlikpe kodı | Attestaciya test sınağında bahalanatuğın kónlikpeler |
|-------------------|------------------------------------|--|
| 1 | 1.1; 1.2; 1.3 | Qaraqalpaq tilindegi til seslerin biliw, jazıwda ses hám hárip |

| | | |
|---|----------|---|
| | | múnásibetin durıs túsiniw, fonetikalıq qubılıslardıń ózgesheliklerin biliw hám olardı jazıwda durıs qollay alıw. |
| 2 | 2.1; 2.2 | Qaraqalpaq tiliniń imla qaǵıydaların biliw hám jazıwda durıs qollaw. |
| 3 | 3.1; 3.2 | Sóz baylıǵı Sózlerdiń mánilerin biliw, túsiniw, tildegi leksikalıq birliklerdi durıs qollay alıw. |
| 4 | 4.1 | Sóz qurılısın biliw, sózdi túbir hám qosımtalarǵa ajırata alıw, talqılay alıw, túbir hám qosımtalardıń tildegi áhmiyetin durıs ańlaw hám olardı durıs qollaw. |
| 5 | 5.1 | Mánili sóz shaqaplarınıń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw hám olardı durıs qollaw. |
| | 5.2 | Kómekshi sóz shaqaplarınıń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw hám olardı durıs qollaw. |
| | 5.3 | Mánili hám kómekshi sóz shaqaplarına kirmeytuǵın sózlerdiń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw hám olardı durıs qollaw. |
| | 5.4 | Tildegi sózlerdiń óz ara baylanıswın biliw, túsiniw, qollaw. |
| | 5.5; 5.6 | Gáp aǵzalarınıń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw, gáptegi sózlerdi gáp aǵzalarına ajırata alıw, gáptiń quramın talqılay alıw. |
| | 5.7; 5.8 | Gáplerdiń mánisi, qurılısı hám olardıń óz ara baylanısın talqılay alıw. |
| 6 | 6.1; 6.2 | Irkilis belgileriniń ózgesheliklerin biliw hám jazıwda durıs qollaw. |
| 7 | 7.1; 7.2 | Til birlikleriniń (leksikalıq, grammatikalıq yaqı sintaksislik) mánisi, wazıypası yaqı maqsetin talqılay alıw. Tekstte qollanılǵan kórkem súwretlew quralların anıqlaw, olardıń kórkem áhmiyetin talqılay alıw |
| 8 | 8.1 | Xalıq awızeki dóreiwshiligi hám erte dáwirdegi ádebiy shıǵarmalardı kórkem talqılaw Xalıq awızeki shıǵarmalarınıń mazmunın biliw, túsiniw, analizlew, orbazlardı jikley alıw. |
| | 8.2 | Erte dáwirdegi ádebiy esteliklerdi biliw, olardıń mazmunın túsiniw, shıǵarmalarda ańlatılǵan bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw. |
| | 8.3 | Qaraqalpaq ádebiyatınıń payda bolıw dáwiri, juraw-shayırlar hám olardıń ádebiy miyrasları haqqındaǵı maǵlıwmatlardı biliw, túsiniw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw. |
| | 8.4 | Qaraqalpaq klassik ádebiyatı wákilleri hám na xalıq shayırlarınıń shıǵarmaları hám olardıń kórkem analizi Klassik ádebiyatqa tiyisli shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw. XIX ásirdeń aqırı hám XX ásirdeń baslarındaǵı ádebiyatqa tiyisli shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw. |
| | 8.5 | XX ásir qaraqalpaq ádebiyatına tiyisli shıǵarmalar hám olardıń |

| | | |
|--|-----|--|
| | | kórkem analizi XX ásir hám gárezsizlik dáwirine tiyisli ádebiy shıǵarmalar haqqındaǵı maǵlıwmatlardı biliw, túsiniw. |
| | 8.6 | Jáhán hám tuwısqan xalıqlar ádebiyatına tiyisli shıǵarmalar hám olardıń kórkem analizi Jáhán hám tuwısqan xalıqlar ádebiyatına tiyisli shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, |
| | 8.7 | Shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli tekstte qollanılǵan kórkem súwretlew quralların anıqlaw, olardıń kórkem áhmiyetin talqılay alıw, shıǵarma tekstin lingvistikalıq jaqtan talqılay alıw, kórkemlik elementleri, shıǵarmanıń janrı, qosıq qurılısı haqqında biliw hám talqılay alıw |

Paydalanıwǵa usınıs etiletuǵın tiykarǵı ádebiyatlar:

1. Qaraqalpaq tili, 5-klass. E.Berdimuratov hám b. Nókis “Bilim”, 2020.
2. Ana tili, 6-klass. G.S.Patullaeva, S.R.Kadirimbetova. Respublikalıq bilimlendiriw orayı, 2022.
3. Ana tili, 7-klass. M.Dáwletov, Z.Ismaylova, Z.Kazimbetova. Respublikalıq bilimlendiriw orayı, 2022.
4. Qaraqalpaq tili, 8-klass. M.Dáwletov hám b. Nókis “Bilim” 2019.
5. Qaraqalpaq tili, 9-klass. M.Dáwletov. Nókis “Bilim” 2019.
6. Ana tili, 10-klass. Sh.Abdinazimov hám b. Tashkent, Respublikalıq bilimlendiriw orayı, 2022.
7. Ana tili, 11-klass AL hám KÓKleri ushın. Sh.Abdinazimov hám b. Nókis “Bilim” 2018.
8. Ádebiyat, 5-klass J.Pirniyazov hám b. Nókis “Bilim” 2020.
9. Ádebiyat, 6-klass. Q.Orazimbetov hám b. Tashkent: Respublika bilimlendiriw orayı, 2022.
10. Ádebiyat, 7-klass. R.Niyetova, I.Mámbetov, G.Jaqsımova. Respublikalıq bilimlendiriw orayı, 2022.
11. Ádebiyat, 8-klass. K.Mámbetov hám b. Nókis “Bilim” 2019.
12. Ádebiyat, 9-klass. T.Mámbetniyazov hám b. Tashkent, Respublikalıq bilimlendiriw orayı 2022.
13. Qaraqalpaq ádebiyatı, 10-klass. Q.Orazimbetov hám b. Nókis “Bilim” 2019.
14. Qaraqalpaq ádebiyatı. 11-klass. K.Allambergenov hám b. Nókis “Bilim” 2018.
15. Qaraqalpaq tiliniń orfografiyalıq sózligi. Dúziwshiler: M.Dáwletov, Sh.Abdinazimov. Nókis “Bilim” 2020.

16. <https://www.oecd.org/pisa/test/pisa-2022-mathematics-test-questions.htm>